

РЕШЕНИЕ

КАРАР

27.09.2018

г. Заинск

№ 336

Зэй муниципаль район Советының 2006 елның 1 мартаңдагы 1 номерлы «Милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасын төзү, муниципаль милек белән идарә итү, эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» карарына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге №210-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Уставы нигезендә, Зэй муниципаль район Советы, Зэй муниципаль районы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зэй муниципаль районы Советының «Милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасын төзү, муниципаль милек белән идарә итү, эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2006 елның 1 мартаңдагы 1нче номерлы карарына тубәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) Зэй муниципаль районының Мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы турында нигезләмәгә:

а) 3.6 пунктында «Каарларның проектларын әзерли» сүzlәрен «Каарлар кабул итә» сүzlәренә алмаштырырга;

б) 3.8 пунктында "Башкарма комитеты каарлары нигезендә" сүzlәрен төшереп калдырырга;

2) Зэй муниципаль районы Советының «Милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы төзү, муниципаль милек белән идарә итү, эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2006 елның 1 мартаңдагы 1 нче номерлы карарының 6 пунктына үзгәрешләр кертергә һәм күшымта нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.

2. Зэй муниципаль районы Советы оештыру бүлегенә әлеге каарарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырырга, «Татарстан Республикасы

хокукый мәгълүмат рәсми порталында" (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Зәй муниципаль районы Советының Экология, жир мәсьәләләре, төзелеш, торак-коммуналь хужалык һәм транспорт буенча дайми комиссиясенә йөкләргә.

Совет Рәисе

Р. Г. Кәримов

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль район Советының
2018 нче елның 29 сентябрендәге
336 нчы номерлы Каарына
Кушымта

МУНИЦИПАЛЬ МИЛЕК БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ, ЭШ ИТҮ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Дәүләт һәм муниципаль милекне хосусыйлаштыру турында» 2001 елның 21 декабрендәге 178-ФЗ номерлы Федераль законы, «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милкендә яки муниципаль милектә булган һәм Арендалана торган кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан күчемсез мәлкәтне алу үзенчәлекләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2008 елның 22 июлендәге 159-ФЗ номерлы Федераль законы, «Дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләр турында» 2002 елның 14 ноябрендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законы, «Автоном учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрендәге 174-ФЗ номерлы Федераль законы, «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законы, «Муниципаль милектәге мәлкәтне бүлешүгә бәйле мәсьәләләрне хәл иту тәртибе турында» 2008 елның 6 августындагы 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Дәүләт мәлкәте белән идарә иту һәм эш иту турында» 2007 елның 26 июлендәге 35-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Уставы (алга таба – «Зэй муниципаль районы» МБ) нигезендә эшләнгән.

Нигезләмә Зэй муниципаль районы муниципаль берәмлеге милкендә булган мәлкәт белән идарә иту һәм эш иту тәртибен, Зэй муниципаль районы жирле үзидарә органнарының һәм «Зэй муниципаль районы» МБ мәлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә хокук һәм бурычларны тормышка ашыруда вәкаләтләрен билгели.

Элеге Нигезләмә белән җайга салынмаган милек мөнәсәбәтләре, шул исәптән жирле бюджет чаралары, бюджеттан тыш фондлар, торак фонды, Жир һәм башка табигый ресурслар белән идарә иту үзенчәлекләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, «Зэй муниципаль районы» МБ һәм Зэй муниципаль районы жирле үзидарә органнарының норматив актлары белән җайга салына.

Муниципаль милек белән идарә итүнең һәм эш итүнең төп бурычлары булып тора:

- 1) муниципаль милек белән нәтижәле идарә иту нигезендә район бюджеты керемнәрен арттыру;
- 2) муниципаль милек структурасын оптимальләштерү;

- 3) район икътисадына инвестицияләр жәлеп итү инструменты буларак муниципаль милекне куллану;
- 4) муниципаль милекне файдалануның нәтижәлелеген арттыру.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль милеккә дәүләт милкен чикләү нәтижәсендә муниципаль берәмлеккә тапшырылган яисә гражданлық законнарында билгеләнгән башка нигездә сатып алынган «Зәй муниципаль районы» МБ территориясендә һәм аннан читтә урнашкан барлық объектлар керә.

1.2. Муниципаль мәлкәт «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль казна предприятиесенә хужалық алып бару, оператив идарә хокукунда һәм муниципаль учреждениеләргә оператив идарә итү хокукунда беркетелгән мәлкәттән тора.

1.3. «Зәй муниципаль районы» МБ милкенде булырга мөмкин:

1) Зәй муниципаль районының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

2) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән очракларда «Зәй муниципаль районы» МБ жирле үзидарә органнарына һәм «Зәй муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Башкарма комитетына (алга таба - Башкарма комитет) тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

3) «Зәй муниципаль районы» МБ жирле үзидарә органнары һәм «Зәй муниципаль районы» МБ жирле үзидарә вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләрен Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы һәм «Зәй муниципаль районы» МБ жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә тәэммин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

4) жирле үзидарә органнарына федераль законнар белән бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәkle мәлкәт;

5) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 17 статьясындагы 1 өлеше нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт.

1.4. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән мәлкәткә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 50 статьясында каралган мәлкәт керә.

1.5. «Зәй муниципаль районы» муниципаль казнасын район бюджеты һәм муниципаль унитар предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан хужалық алыш бару, оператив идарә итү хокукунда беркетелмәгән башка муниципаль милек тәшкил итә.

«Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль казна учреждениесенең мәлкәте юридик һәм физик затларга хужалық алыш баруга, оператив идарә итүгә, арендага, бушлай файдалануга, ышанычлы идарә итүгә, залог (ипотека) бирүгә тапшырыла, гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән тәртиптә тартып алына ала.

Муниципаль казна мөлкәте гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда «Зәй муниципаль районы» МБ йөкләмәләре буенча түләттерү объекты булырга мөмкин.

2. Муниципаль милектәге мөлкәткә карата милекчесенәң хокуклыгын тормышка ашыру

2.1. "Зәй муниципаль районы" МБ үзенә караган мөлкәтнең хужасы булып тора.

2.2. "Зәй муниципаль районы" МБ муниципаль милек составына керүче мөлкәткә карата милекченәң хокукларын «Зәй муниципаль районы» МБ исеменнән аларның компетенциясе кысаларында Зәй муниципаль районы жирле үзидарә органнары әлеге нигезләмә, әлеге органнарның статусын билгеләүче башка актлар нигезендә гамәлгә ашыра.

2.3. "Зәй муниципаль районы" МБ жирле үзидарә органнары аларның компетенциясе чикләрендә муниципаль милеккә карата законнарга каршы килми торган һәм закон белән саклана торган башка затларның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен бозмый торган гамәлләр кылыша хокуклы, шул исәптән:

1) «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль милеген читләштерергә;

2) муниципаль милекне арендага бирергә, залог һәм аны башка ысууллар белән йөкләргә;

3) муниципаль милекне ышанычлы идарәгә тапшырырга;

4) муниципаль милек белән башкача эш итәргә.

2.4. Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Советы компетенциясенә керә:

- «Зәй муниципаль районы» МБ милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү;

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү турында каарлар кабул итү тәртибен билгеләү;

- «Зәй муниципаль районы» МБ хосусыйлаштыру өчен тәкъдим ителә торган күчемсез милек объектлары исемлеген раслау;

- «Зәй муниципаль районы» МБ милкендәге мөлкәтне хосусыйлаштыруның фараз планын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;

- "Зәй муниципаль районы" МБ жирле үзидарә органнары, «Зәй муниципаль районы» МБ һәм Башкарма комитеты жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан "Зәй муниципаль районы" МБ милкендә булган мөлкәт белән идарә итү, файдалану һәм эш итү мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен башкаруны контрольдә тотуны гамәлгә ашыру;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм "Зәй муниципаль районы" МБ муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

2.5. «Зәй муниципаль районы» МБ башлыгы «Зәй муниципаль районы» МБ исеменнән:

- муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендә «Зәй муниципаль районы» МБ сәясәтенең төп юнәлешләрен билгели;

- Үз компетенциясе кысаларында муниципаль милек белән идарә итү һәм эш иту буенча карарлар кабул итә;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм «Зәй муниципаль районы» МБ Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2.6. Башкарма комитет компетенциясенә керә:

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, үзгәртеп кору, юкка чыгару, билгеләнгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр эшчәнлегенең максатларын, шартларын, тәртибен билгеләү, аларның уставларын раслау, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләрен вазыйфага билгеләү һәм вазыйфадан азат итү;

- акционерлык жәмғиятъләрен төзү;

- Зәй муниципаль районы милкендә булган акцияләрне акционерлык жәмғиятъләре акционерларының хокукларын тормышка ашыру;

- Федераль законнар белән билгеләнгән муниципаль милекне акционерлык жәмғиятъләренең устав капиталларына өлеш буларак керту турында карар кабул итү.

2.7. Зәй муниципаль районының жир һәм мәлкәт мәнәсәбәтләре палатасы компетенциясенә керә:

- «Зәй муниципаль районы» МБ милкендәге мәлкәт белән идарә итү һәм эш итү;

- муниципаль күчесез милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында «Зәй муниципаль районы» МБ Советы тарафыннан раслау өчен тәкъдим ителә торган тәкъдимнәр әзерләү;

- «Зәй муниципаль районы» МБ Советына муниципаль милекне хосусыйлаштыруның прогноз планын һәм хосусыйлаштыру өчен тәкъдим ителә торган күчесез милек объектлары исемлеген раслау өчен тәкъдим итү;

- муниципаль милекне хосусыйлаштыру шартлары турында карарлар кабул итү;

- Зәй муниципаль районы милкендә булган жирләрне планлаштыру, рациональ файдалану һәм саклауны гамәлгә ашыру;

- «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль милеген исәпкә алу, идарә итү һәм аның белән эш иту сораулары буенча норматив хокукый актлар чыгару;

- Зәй муниципаль районы территориясендә закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә жир кишәрлекләре биры һәм алу, шул исәптән сатып алу юлы белән;

- муниципаль милек белән идарә итү һәм эш иту өлкәсендәге башка вәкаләтләр, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм «Зәй муниципаль районы» МБ һәм Зәй муниципаль районы муниципаль хокукый актлары нигезендә предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән үзара мәнәсәбәтләр.

3. Муниципаль милеккә хокукларны дәүләт теркәве

3.1. Муниципаль милек хокуки, «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль күчесез милек объектларына хужалык алыш бару хокуки һәм оператив идарә итү хокуки законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алыша һәм щлеке теркәлү вакытыннан барлыкка килә. Гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда, муниципаль милек хокукун дәүләт теркәве белән

беррэйттэн, әлеге хокукны чиклэулэрэ (йөклөмөлөр) дэдэлэт тэркэвэнэ үтэргэтиеш.

3.2. Хокукларны һэм чиклэулэрне (йөклөмөлөрне) дэдэлэт тэркэвэнэ алу «Зэй муниципаль районы» МБ муниципаль милек реестрында элек исэпкэ алынган мөлкэткэ дэдэлэт (алга таба - Реестр) яца төзелгэн яисэ сатып алынган мөлкэткэ дэдэлэт башкарыла.

3.3. Хокукларны дэдэлэт тэркэвэе «Күчмез милекне дэдэлэт тэркэвэе турында» 2015 елның 13 июлендэгээ 218-ФЗ номерлы Федэраль закон нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

4.4. Муниципаль милек хокукин техник паспортлаштыру һэм дэдэлэт тэркэвэе өчен «Зэй муниципаль районы» МБ казна күчмез милек объектларына карата чыгымнар «Зэй муниципаль районы» МБ бюджетының чыгым өлешендэ карала һэм расланган смета нигезендэ «Зэй муниципаль районы» МБ бюджетыннан финанслана.

4. Муниципаль милекне исэпкэ алу

4.1. «Зэй муниципаль районы» МБ (жирле бюджет һэм бюджеттан тыш фондлардан тыш) милкенде булган муниципаль мөлкэт Реестрда мэжбүри исэпкэ алынырга тиеш, шул исэптэн

- муниципаль унитар предприятиелэргэ хужалык алып бару хокукинда беркетелгэн мөлкэт;

- муниципаль учреждениелэргэ оператив идарэ хокукинда беркетелгэн мөлкэт;

«Зэй муниципаль районы» МБ милкенде булган акционерлык жэмгиятълэренең акцияларе;

- «Зэй муниципаль районы» МБ устав (склад) капиталларына хужалык жэмгиятълэр, ширкэтлэр өлешлэр (кертемнэр);

- «Зэй муниципаль районы» МБ казна мөлкэтэе.

4.2. Муниципаль унитар предприятиелэр һэм учреждениелэр тарафыннан беркетелмэгэн жирле бюджет акчалары һэм башка муниципаль милек «Зэй муниципаль районы» МБ муниципаль казнасын тэшкил итэ.

4.3. Күчмез милек муниципаль казнага күчэ:

- дэдэлэт (федераль һэм Россия Федерации субъекты) милкене һэм муниципаль милеккэ милек чиклэу турындагы законнаарда каралган тэртиптэ муниципаль милеккэ тапшырганда;

- милек яцдан жирле бюджет акчалары хисабына төзелгэн яки муниципаль милеккэ алынган булса;

- түлэүсез юридик һэм физик затлар тарафыннан муниципаль милеккэ тапшырганда;

- муниципаль унитар предприятиелэрне хужалык алып барудан төшереп калдырганда һэм муниципаль учреждениелэрне законлы нигезлээрдэ оператив идарэдэн алгандада;

- милек муниципаль унитар предприятиелэр һэм муниципаль учреждениелэр бетерелгэннэн соң калгандада;

- законга карши килми торган башка мэсьэлэлэр буенча муниципаль милеккэ кергэндэ.

4.4. «Зэй муниципаль районы» МБ муниципаль милек реестрын алып бару

тәртибе Зәй муниципаль районы Советы тарафыннан расланган Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5. «Зәй муниципаль районы» МБ казна мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү тәртибе «Зәй муниципаль районы» МБ казнасының мөлкәте турында норматив хокукий актлар (НПА) билгеләнә.

5. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр тарафыннан хужалык алыш бару һәм оператив идарә итү хокукин гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә аларның устав эшчәнлеген тәэммин итү өчен кирәк булган муниципаль мөлкәт, шулай ук эшчәнlek процессында гамәлдәге законнар нигезендә алынган мөлкәт беркетелә.

5.2. Муниципаль милек муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә беркетелә:

- муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр оештырганда;
- бу затларның мөрәҗәгате буенча хужалык эшчәнлеге процессында (шул исәптән предприятиегә яки учреждениегә мөлкәтнең баланслы булыу нигезендә дә);
- предприятиеләр һәм учреждениеләр арасында муниципаль милекне яңадан бүлгәндә (баланстан баланска тапшыру);
- муниципаль унитар предприятиеләрне һәм муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп корганды;
- Үз эшчәнлегеннән, шул исәптән рөхсәт ителгән эшкуарлык эшчәнлегеннән (муниципаль учреждениеләр өчен) керемнәр хисабына алар тарафыннан мөлкәт сатып алганда.

5.3. Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы каары буенча милек муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык алыш бару хокукинда, муниципаль учреждениеләргә оператив идарә хокукинда беркетелә.

5.4. Милекне беркетү турындағы мәсьәләне хәл итү өчен предприятие яки учреждениедән таләп итelerгә мөмкин:

- милек алуга накладнойлар;
- мөлкәт сатып алу буенча башка документлар.

5.5. Предприятиене яки учреждениене төзегендә (үзгәртеп корганды) милекне нығыту өчен кирәклө документлар булып тора:

- предприятиене яки учреждениене теркәү турында таныклык;
- предприятие яки учреждениенең уставы;
- расланган форма буенча (биналар, корылмалар, машиналар һәм жиһазлар, транспорт чаралары, корал, житештерү һәм хужалык инвентаре һәм башка төп чаралар) бүленгән төп чараларның расшифровкасы;
- күчемсез милек объектларына техник документлар (паспортлар, өзөмтәләр, белешмәләр, актлар).

5.6. Муниципаль милек предприятиеләр һәм учреждениеләр арасында Жир һәм милек мөнәсәбәтләре палатасы каары буенча аларның нигезләнгән тәкъдимнәре нигезендә яңадан бүлгәнгә мөмкин.

5.7. Муниципаль милекне тапшыру тиешле каар кабул ителгәннән соң бер

ай эчендә билгеләнгән бухгалтер исәбе буенча кабул итү-тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

5.8. Муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр хужалык алыш бару яки оператив идарә итү хокукуында, гамәлдәге законнарда билгеләнгән хокуклылыгы чикләрендә, жир һәм мәлкәт мөнәсәбәтләре палатасының хокукый актларында һәм гамәлгә кую документларында үзләренә беркетелгән муниципаль мәлкәттән файдалана һәм алар белән эш итә.

5.9. Предприятие яки учреждениенең күчемсез милеккә хужалык алыш бару хокукы мондый хокукны дәүләт теркәвенә алган вакыттан бирле барлыкка килә.

5.10. Предприятиедә хужалык алыш бару һәм учреждениедә күчмә мәлкәткә оператив идарә итү хокукы туа:

- мәлкәтне кабул итү-тапшыру актына кул куйғаннан соң беркетелгән мәлкәткә;

- предприятие яки учреждение тарафыннан мөстәкыйль сатып алынган мәлкәткә-предприятие яки учреждение тарафыннан үз балансына милек күелғаннан соң.

5.11. Аерым торучы күчемсез милек объектларын хужалык алыш баруга яки оператив идарәгә тапшырганда предприятие һәм учреждение жир кишәрлегенә хокукларын рәсмиләштерү буенча чарапар башкара.

5.12. Предприятие һәм учреждениеләрдә хужалык алыш бару һәм оператив идарә итү хокукы туктатыла:

- күчмә милек буенча - Жир һәм милек мөнәсәбәтләре палатасы каары буенча башка юридик затка тапшырганда яки милекне кире кайтарганда милекне кабул итү-тапшыру актына кул куйғаннан соң;

- күчемсез милек буенча-күчемсез мәлкәткә хокукларның һәм аның белән алыш-бирешләрнең Бердәм дәүләт реестрына хужалык алыш бару яисә оператив идарә итү хокукын туктату турында язғаннан соң.

5.13. Хокукларны дәүләт теркәве "Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында" 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.14. Муниципаль предприятие мәлкәте милекчесе мондый предприятие карамагындагы муниципаль мәлкәтне файдаланудан кергән табыш өлешен алырга хокуклы.

Муниципаль унитар предприятиеләрнең район бюджетына күчерелергә тиешле табыш өлешенең күләме һәр елның 1 июленә кадәр Башкарма комитет житәкчесе каары белән раслана.

6. Хокукта беркетелгән мәлкәтне исәптән чыгару, хужалык алыш бару өчен предприятиеләр һәм оператив учреждениеләр өчен идарә итү тәртибе

6.1. Предприятиеләр һәм учреждениеләргә хужалык алыш бару хокукуында беркетелгән төп средстволарны исәптән чыгару очраклары түбәндәгә сәбәпләр аркасында гамәлгә ашырыла:

- мораль һәм физик яктан тузу;

- аварияләр вакытында бетерү, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр очракларында;

- вәкаләтле органнар тарафыннан билгеләнгән муниципаль милекне урлау;
- реконструкция эшләрен башкарганда өлешчә бетерү.

6.2. Муниципаль милекне исәптән чыгару тәртибе Зәй муниципаль районы Советы тарафыннан расланган тиешле нигезләмә белән билгеләнә.

7. Муниципаль милекне хосусыйлаштыру

7.1. Муниципаль милекне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

7.2. Әгәр дә башкасы Россия Федерациясе законнары белән каралмаган булса муниципаль милек физик һәм (яки) юридик затлар милкенә бары тик түләүсез нигездә генә бирелә (устав капиталына муниципаль милек кертелә торган акционерлык жәмғиятъләре акцияләре яисә муниципаль унитар предприятиеләрне үзгәртеп кору юлы белән төзелгән Хужалык жәмғиятъләренең устав капиталында өлеш керткән Акцияләре)

7.3. Федераль законнар белән әйләнешкә рөхсәт ителми торган гражданнар хокуклары объектларына (әйләнештән алынган объектларга), шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль милектә генә булырга мөмкин булган мәлкәткә кертелгән милек хосусыйлаштырылмый.

7.4. Районның яшәешен тәэммин итү өчен аеруча мөһим әһәмияткә ия булган муниципаль милек объектлары, халыкның һәм хужалыкның ихтыяжларын канәгатьләндерүү, шулай ук тарихи-мәдәни мирасны саклау читләштерелергә тиеш түгел.

7.5. Муниципаль милектәге мәлкәтне хосусыйлаштыру Зәй муниципаль районы Советы тарафыннан расланган (расланган) хосусыйлаштыруның фаразланган планы (программасы) нигезендә башкарыла.

8. Муниципаль милекне арендага тапшыру

8.1. "Зәй муниципаль районы" МБ муниципаль милкен арендалаучылар булып торалар:

- 1) Жир һәм мәлкәт мәнәсәбәтләре палатасы;
- 2) Хужалык алып бару хокукунда беркетелгән милеккә карата «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль унитар предприятиесе;
- 3) Үzlәrenе оператив идарә хокукунда беркетелгән мәлкәткә карата «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль учреждениеләре.

8.2. Муниципаль милекне арендага алучылар юридик затлар һәм физик затлар булырга мөмкин.

8.3. Арендага жир кишәрлекләре, күчмә һәм күчемсез милек (биналар, корылмалар, биналар), бердәм милек комплекслары тапшырылырга мөмкин.

8.4. Жир кишәрлекләрен арендага бирү жир турындагы законнар белән билгеләнә.

8.5. «Зәй муниципаль районы» МБ муниципаль милкен арендага бирү тәртибе Россия Федерациясе Гражданнар кодексы, «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законның 17.1 статьясы һәм Зәй муниципаль районы Советы раслаган Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.6. Аренда түләве «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлеге турында»

1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

9. Муниципаль милек объектларын бушлай файдалануга тапшыру

9.1. Муниципаль милек объектлары бушлай файдалануга тапшырылырга мөмкин:

1) Россия Федерациясе бюджет системасының барлық дәрәжәдәге бюджетларыннан финансдана торган оешмаларга;

2) федераль дәүләт хакимиите органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, муниципаль органнарга;

3) инвалилдар ижтимагый оешмаларына;

4) Сәламәтлек саклау, мәгариф, халыкка социаль хезмәт күрсәтү, физик культура һәм спорт, мәдәният өлкәсендә; мәдәни кыйммәтләрне, Гражданнар оборонысы объектларын саклау; юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү эшчәнлеген алыш баручы коммерцияле булмаган оешмаларга;

5) Россия Федерациясендә гражданлык жәмғыятен үстерүгә, шулай ук гамәлдәге законнарда каралган эшчәнлекнең башка төрлөрен хәл итүгә юнәлдерелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру шарты белән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга;

6) дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында закон нигезендә үткәрелгән конкурс яисә аукцион нәтижәләре буенча муниципаль контракт төзелгән оешмаларга;

7) коммерцияле булмаган оешмалар рәвешендә төзелгән территориаль ижтимагый үзидарәләргә.

Мөлкәтне оешмаларга алар тарафыннан эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен түләүсез файдалануга тапшыру рөхсәт ителми.

9.2. Муниципаль милектән бушлай файдалану шартнамәләрен төзу конкурсlar яки аукционнар үткәрү нәтижәләре буенча гына Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милек федераль законнарда билгеләнгән очракларда сатуларны үткәрмичә түләүсез файдалануга бирелергә мөмкин.

9.3. "Зәй муниципаль районы" МБ муниципаль милкенең ссудабиручесе булып торалар:

1) мөлкәткә карата Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы;

2) Үзләренә оператив идарә хокукуында беркетелгән мөлкәткә карата «Зәй муниципаль районы» муниципаль берәмлеге муниципаль учреждениеләре .

10. Муниципаль милекне ышанычлы идарә итүгә тапшыру

10.1. Муниципаль милек «Зәй муниципаль районы» МБ мәнфәгатьләрендә ышанычлы идарәгә Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законның 17.1 статьясы таләпләре нигезендә тапшырылырга мөмкин.

10.2. Милекне ышанычлы идарәгә тапшыру милек хокукуын ышанычлы идарәчегә күчүгә китерми, ул милекче мәнфәгатьләрендә яки күрсәтелгән өченче зат мәнфәгатьләрендә милек белән идарә итәргә тиеш.

10.3. Ышанычлы идарә итү объектлары булып предприятиеләр һәм башка милек комплекслары, күчемсез мөлкәткә караган аерым объектлар, кыйммәтле кәгазыләр, хокуклар, исәпсез кыйммәтле кәгазыләр, махсус хокуклар һәм башка мөлкәт булырга мөмкин.

10.4. Хужалык алыш бару яки оператив идарә итү хокуқында беркетелгән мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру рөхсәт ителми.

10.5. Ышанычлы идарәче, унитар предприятиедән тыш, шәхси эшмәкәр яки коммерция оешмасы булырга мөмкин. Ышанычлы идарәче ышанычлы идарә итү килешүе буенча мөлкәт белән файдалы кулланучы була алмый.

10.6. Милек дәүләт органына яки жирле үзидарә органына ышанып тапшырылган булырга тиеш түгел.

10.7. Ышаныч белән идарә итү килешүе Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан төзелә, ул ышанычлы идарәне гамәлгә куючы булып тора.

10.8. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү килешүендә күрсәтелергә тиеш:

- ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәт составы;
- ышанычлы идарәне гамәлгә куючының исеме;
- түләү килешүдә каралган булса, идарәчегә түләү күләме һәм формасы;
- килешүнең гамәлдә булу срокы.

Ышанычлы идарә килешүендәге шартларның берсе булып, билгеле бер вакыт үткәннән соң ышанычлы идарәчегә йөкләнгән каралырга тиешле нәтиҗә тора.

10.9. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү килешүе биш елдан артмаган вакытка төзелә. Ышанычлы идарәгә тапшырыла торган милекнең аерым төрләре өчен гамәлдәге законнар белән килешу төзергә мөмкин булган башка чикләнгән сроклар билгеләнергә мөмкин.

10.10. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәт идарәне гамәлгә куючының башка мөлкәтеннән, шулай ук ышанычлы идарәче мөлкәтеннән аерылып тора. Бу милек ышанычлы идарәчедә аерым баланста чагыла һәм аның буенча мөстәкыйль исәп алыш барыла. Ышанычлы идарә белән бәйле эшчәнлек буенча исәп-хисап ясау өчен аерым банк счеты ачыла.

11. Муниципаль милекне залогка тапшыру

11.1. Муниципаль милек залогына бәйле гамәлләр Россия Федерациясе граждан законнары белән жайга салына. Зәй муниципаль районы казнасын тәшкил иткән муниципаль милекне залогка алу түбәндәгеләрне тәэммин итү өчен гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- "Зәй муниципаль районы" МБ йөкләмәләре;
- башкаруында Зәй муниципаль районы кызыксынуы будган һәм устав капиталында «Зәй муниципаль районы» МБ өлеше булган муниципаль унитар предприятиеләр, хужалык жәмгыятыләре йөкләмәләре.

11.2. Муниципаль милекне залогка тапшыру тәртибе федераль законнар нигезендә Зәй муниципаль районы Советы тарафыннан кабул ителә.

12. «Зэй муниципаль районы» МБ муниципаль милегендэ булган акциялэр, хужалык жәмгыятыләренең устав (склад) капиталларындағы өлешиләр (иптәшлек) белән идарә итү

12.1. Муниципаль милектә булган өлешиләр хужалык жәмгыятыләренең (ширкәтләренең) устав (склад) капиталларында акциялэр Башкарма комитет яисә аның вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

12.2. Хужалык жәмгыятыләре белән идарә итүдә катнашу муниципаль вәкилләр аша Башкарма комитет каары белән раслана.

12.3. Муниципаль предприятиеләрне хосусыйлаштыру тәртибендә оештырылган акционерлык жәмгыятыләрен Башкарма комитет гамәлгә куючы булып тора.

12.4. «Зэй муниципаль районы» МБ катнашыннан алынган табыш (дивидендлар) хужалык жәмгыятыләрендә тулы күләмдә «Зэй муниципаль районы» МБ бюджетына жибәрелә.

13. Муниципаль милекне федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру

13.1. «Зэй муниципаль районы» муниципаль милеген федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары һәм муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләрне чикләгәндә, федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары тарафыннан беркетелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэммин итү өчен, шулай ук законнарда каралган башка очракларда гамәлгә ашырыла.

13.2. “Зэй муниципаль районы” МБ муниципаль милкен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләренең милкенә тапшыру турындағы каарлар Зэй муниципаль районы Советы тарафыннан кабул ителә.

13.3. "Зэй муниципаль районы" МБ муниципаль милеген федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары, «Зэй муниципаль районы» МБ жирле үзидарә органнары һәм муниципаль берәмлекләр инициативасы белән башкарыла.

14. Муниципаль милекне файдаланудан керемнәр

14.1. Муниципаль милектәге мөлкәтне файдаланудан кергән керемгә түбәндәгеләр керә:

- Зэй муниципаль районы казнасына муниципаль милекне арендага бирудән алына торган акчалар;

- Хужалык жәмгыятыләренең устав (склад) капиталларындағы "Зэй муниципаль районы" муниципаль берәмлекенең акцияләре (бурычлары) буенча керемнәр;

- салымнар һәм башка мәжбүри түләүләр түләгәннән калган муниципаль унитар предприятиеләр табышының бер өлеши;

- Зэй муниципаль районы казнасы муниципаль милкен хосусыйлаштырудан кергэн керемнэр;
- Россия Федерациясе законнарында каралган Зэй муниципаль районы казнасыннан файдаланудан кергэн башка керемнэр.

14.2. Муниципаль милекне файдаланудан кергэн керем салым булмаган керем төрлөренэ керэ һәм Зэй муниципаль районы бюджетына күчерелэ.

15. Муниципаль объектлардан файдалануны контролльдәtotу

15.1. Муниципаль милектән файдалануның нәтижәлелеген күтәрү, жирле үзидарә органнары тарафыннан рациональ файдалану һәм кулланмау очракларын билгеләү максатыннан муниципаль милектән файдалануны контролльдә totу гамәлгә ашырыла.

15.2. Контроль түбәндәгө рәвешләрдә гамәлгә ашырыла:

- муниципаль мөлкәтнең барлыгын һәм максатчан кулланылышын тикшерү;
- муниципаль предприятиеләрдә һәм учреждениеләрдә төп чараларның хәрәкәтен контролльдә totу;
- муниципаль предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең финанс хәлен һәм түләү сәләтен анализлау;
- муниципаль милек объектларыннан файдалану туринда килешү шартларын үтәүне тикшерү;
- гамәлдәгә законнар белән тыелмаган башка формалар.

15.3. Район бюджетының керем һәм чыгым маддәләренең вакытында башкарлыгуын, муниципаль милек белән идарә иту һәм идарә иту өлешендә бюджет акчаларын рациональ һәм нәтижәле куллануны контролльдә totуның төп чарасы булып «Зэй муниципаль районының контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесе тарафыннан тикшерүләр тора.

15.4. Муниципаль унитар предприятиеләр Башкарма комитетка үз эшчәнлекләре туринда билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирәләр. Муниципаль учреждение Башкарма комитет таләбе буенча теләсә кайсы хисап чорында тиешенчә рәсмиләштерелгән бухгалтерлык хисаплылығы комплектын бирергә тиеш.

Башкарма комитет үткәргән анализ нигезендә муниципаль юридик затны үзгәртеп кору яки бетерү туринда каарлар қабул итelerгә мөмкин.